

Article publicat a “EL PUNT AVUI”

Societat
barcelona - 13 gener 2016 2.00 h

Societat

Menors i tecnologia

Q hi ha d deurs x dma?

Cada vegada hi ha més nens que tenen telèfons intel·ligents i fan servir les xarxes socials i de missatgeria instantània

Els educadors i experts en tecnologia valoren els avantatges de les aplicacions, però avisen dels riscos psicològics i educatius

Els pares contribueixen sovint a crear malestar a l'escola amb els grups de Whatsapp

Raül Garcia i Aranzueque - barcelona

Els telèfons mòbils han estat un dels objectes més regalats aquestes festes de Nadal, també entre nens i adolescents, que amb aquest giny a la mà entren de ple en el món de la missatgeria instantània i les xarxes socials. Segons l'estudi *Menors d'edat i connectivitat mòbil a Espanya: tablets i smartphones*, que recull dades de menors d'onze a catorze anys de l'any 2014, el 30% dels nens de deu anys ja tenen telèfon intel·ligent, una xifra que s'eleva al 70% als dotze anys. D'aquests, el 76% participen en grups de Whatsapp.

“Molts pares regalen un mòbil als nens per Reis i no en controlen l'ús”, avisa Moré, d'Internet Segura

La principal motivació dels nens per tenir mòbil és accedir als serveis de missatgeria instantània, concretament el Whatsapp, una aplicació que facilita enormement la comunicació, però que, alhora, comporta molts riscos per a la privacitat i s'ha convertit en un veritable maldecap per a pares i educadors. “El Whatsapp és una eina molt útil, però també és una font de malentesos entre els adolescents i els centres educatius”, avisa Mario Izcovich, psicòleg i vicepresident de de l'Institut de la Infància de Barcelona. “Al principi –explica Izcovich–, els pares veuen el fet que els seus fills tinguin mòbil com una forma de control: poden saber fàcilment què fan i on són.” Els problemes vénen després, quan se'n fa un mal ús.

Un exemple és la dependència de molts menors de l'aparell. “Per a molts nens i adults el mòbil és una mena de xumet. Se'n van a dormir amb ell i passen llargues estones al llit mirant vídeos i participant en xats, i els adults no els posen límits”, adverteix el psicòleg. Més enllà de la dependència psicològica de l'aparell, Izcovich alerta del risc

d'una excessiva simplificació de la comunicació i l'escassa socialització que l'aplicació té, sovint, associats.

“La immediatesa que permet el Whatsapp va, moltes vegades, en contra de la reflexió. L'usuari respon els missatges sense pensar i de forma simplificada”, explica el psicòleg. “Abans, la comunicació per escrit es feia a través de cartes i ara n'hi ha prou amb les emoticones”, hi afegeix. El pitjor, però, és la pèrdua del “contacte cara a cara”. “Molts nens no juguen al carrer. Ho fan de manera virtual, amb altres nens, però cadascú a casa seva i sense el joc simbòlic”, dels quals els pedagogs coincideixen a lloar el valor educatiu.

La culpa, però –recorden els experts–, no és dels nens, sinó dels pares, que “regalen un mòbil d'última generació per Reis als nens, no controlen l'ús que en fan i, després, es troben sorpreses”, adverteix Tomàs Moré, responsable de formació del projecte [Internet Segura](#) de la Generalitat. Això, quan no són directament els pares els qui generen problemes, per exemple, en la convivència escolar. “Hi ha pares que, a través dels grups de Whatsapp, esbomben crítiques a nens, altres pares i professors” que creen malestar en la comunitat educativa, denuncia Moré. Un altre error comú dels pares és la “sobrepotecció”, assenyala Izcovich. “Molts nens no es responsabilitzen de quins deures hi ha de *mates* o quan és l'excursió perquè ja ho fan els pares per ells en els grups de Whatsapp”, hi afegeix.

Les aplicacions de missatgeria instantània són també una font de conflictes entre els més joves. “Són un element de control, de pressió i, fins i tot d'assetjament per als adolescents, que poden saber, per exemple, què està fent, en tot moment, la persona que els agrada mirant l'últim cop que ha interaccionat al Whatsapp. «Per què has estat fent això i no m'has contestat a mi?», es pregunten molts cops.”

Per sort, [les aplicacions es poden configurar](#) de manera que es preservi més la privacitat i Moré aconsella tenir una actitud activa i vigilant per evitar ensurts com ara evitar posar la foto del menor en el perfil de Whatsapp. El més eficaç, però, és que els pares s'impliquin a l'hora d'explicar els riscos de privacitat i seguretat als fills, i valorin quan estan madurs per usar un *smartphone* amb tot el que això comporta.

Al cap i a la fi –recorden els experts–, aquestes aplicacions són una eina valuosa per treballar en grup, fins i tot amb la presència en els grups de Whatsapp del mestre, com ja es fa amb el núvol de Google i les intranets dels centres.